

EDUSKUNNAN VASTAUS 228/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta (HE 130/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 38/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1260/1996) 8 b § ja sen edellä oleva väliotsikko,

sellaisina kuin ne ovat 8 b § laeissa 510/1998 ja 919/2001 ja 8 b §:n edellä oleva väliotsikko mainituissa laissa 510/1998, ja

muutetaan 2 §:n 6, 8 ja 11 kohta, 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 3 momentti, 7 ja 8 § sekä 8 §:n edellä oleva väliotsikko, 8 a § ja sen edellä oleva väliotsikko, 9 §:n 1 momentti, 10 §, 12 §:n 1 momentin 3 kohta, 15 §:n 1 momentti, 16 §, 17 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentin 3 kohta ja lain liitteenä oleva verotaulukko,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 8 ja 11 kohta mainituissa laissa 510/1998, 7 § osaksi laissa 1261/1997, 8 ja 10 § osaksi mainituissa laissa 510/1998, 8 a § mainituissa laeissa 1261/1997 ja 510/1998, 8 a §:n edellä oleva väliotsikko mainituissa laissa 1261/1997 sekä verotaulukko mainituissa laissa 919/2001, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laissa 510/1998, uusi 12—17 kohta seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *sähköverkolla* sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua sähköverkkoa, jolla on sähkömarkkinaviranomaisen lupa;

8) *teollisuudella* mineraalien kaivuuta sekä tavaran valmistusta ja jalostusta teollisesti; teollisuuteen rinnastetaan vähäinen teollisuuteen kuulumattoman tukitoiminnan harjoittaminen, joka tapahtuu teollisuutta harjoittavan yrityksen tuotantopaikalla ja joka liittyy pääasiallisesti yrityksen omaan teolliseen tuotantoon; teollisuuteen rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely;

11) *jalostusarvolla* yrityksen tilikaudelta vahvistetun tilinpäätöksen mukaista liikevoiton (-tappion), poistojen ja arvonalentumisten sekä henkilöstökulujen yhteismäärää ilman tässä laissa tarkoitettua veronpalautusta;

12) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen;

13) *omakäyttölaitteilla* niitä laitteita ja koneistoja, jotka laitoksessa tarvitaan sähkön tai sähkön ja lämmön tuottamiseen ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseen ja jotka tarvitaan laitoksen aiheuttamien ympäristöhaittojen poistamiseen tai pienentämiseen; kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksessa annetaan tarkemmat määräykset niistä laitteistoista ja koneistoista, jotka luetaan omakäyttölaitteiksi;

14) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä;

15) *kierrätyspolttoaineella* yhdyskuntien ja yritysten polttokelpoisista, kuivista, kiinteistä ja syntypaikoilla lajitelluista jätteistä mekaanisella käsittelyllä valmistettua polttoainetta, jonka ominaisuudet tunnetaan; kierrätyspolttoaineeseen rinnastetaan jätteistä termisessä kaasutusprosessissa valmistettu tuotekaasu;

16) *biokaasulla* biologisen mädätysprosessin tuloksena hiilipitoisista materiaaleista muodostuvaa energiapitoista kaasuseosta;

17) *metsähakkeella* metsässä hakkuiden yhteydessä syntyvistä puutähteistä, kuten latvuksista, oksista, neulasista, lehdistä, kannoista ja juurakoista, syntyvää polttohaketta, joka valmistetaan metsässä, terminaalissa tai tehtaalla.

5 §

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, sähköveroa ja huoltovarmuusmaksua ei kuitenkaan ole velvollinen suorittamaan:

1) se, joka tuottaa sähköä alle kahden megavoltiampeerin tehoisessa generaattorissa eikä sähköä siirretä sähköverkkoon;

2) se, joka tuottaa sähköä aluksessa, junassa, autossa tai muussa kuljetusvälineessä kulkuneuvon omiin tarpeisiin.

6 §

Edellä 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua sähköntuottajan on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta voimalaitoksesta laitoksen sijaintipaikkakunnan tullipiirille.

7 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö:

1) joka siirretään sähköverkkojen välillä;

2) jonka 5 §:n 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen luovuttaa sähköverkkoon;

3) joka luovutetaan yhteisön ulkopuolelle tai toimitetaan muualle yhteisön alueelle kuin Suomessa kulutettavaksi;

4) joka toimitetaan sähköisen raideliikenteen välittömään käyttöön;

5) joka kulutetaan voimalaitoksen sähkön tai yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon omakäyttölaitteissa.

Sähköntuotannon tuki

8 §

Oikeus hakemuksesta saada tuottamastaan sähköstä tukea on sillä, joka tuottaa sähköä:

- 1) tuulivoimalla;
- 2) vesivoimalaitoksessa, jonka nimellisteho on enintään yksi megavolttiampeeri;
- 3) puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla;
- 4) kierrätyspolttoaineella;
- 5) biokaasulla;
- 6) metsähakkeella;
- 7) polttoturpeella nimellisteholtaan enintään 40 megavolttiampeerin lämmitysvoimalaitoksessa;
- 8) metallurgisten prosessien jätekaasulla;
- 9) kemiallisten prosessien reaktiolämmöllä siten, että kemiallisissa prosesseissa syntyvät tuotteet käytetään sellaisenaan myyntituotteina tai jatkovalmistuksen raaka-aineina.

Tukea ei suoriteta sähköstä, joka on veroton 7 §:n 5 kohdan perusteella tai joka on tuotettu 5 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Tuen määrä on 0,42 senttiä kilowattitunnilta. Edellä 1 momentin 1 ja 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla tuotetusta sähköstä tukea maksetaan kuitenkin 0,69 senttiä kilowattitunnilta ja 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla tuotetusta sähköstä 0,25 senttiä kilowattitunnilta. Milloin sähköä tuotetaan edellä 1 momentissa mainituilla energialähteillä samanaikaisesti eikä niiden käytöstä voida esittää luotettavaa selvitystä, tuki suoritetaan kokonaisuudessaan alhaisimman tukimäärän mukaan.

Kauppa- ja teollisuusministeriö voi antaa asetuksella tarkempia määräyksiä siitä, miltä osin sähkö katsotaan tuotetuksi edellä 1 momentissa mainituilla energialähteillä.

Tukea koskeva hakemus on tehtävä voimalaitoksen sijaintipaikan tullipiirille. Tukea voi hakea koko kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana tuotetun sähkön osalta. Tukea on haettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Jos hakemuksessa tarkoitettu sähkön määrä on alle 100 megawattituntia, tukea ei makseta.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tuesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa (1469/1994) tai sen nojalla veronoikaisuista, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

Tukeen sovelletaan lisäksi eräiden valtiontukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettua lakia (300/2001).

Energiaintensiivisten yritysten veronpalautus

8 a §

Jos yrityksen tilikauden aikana tässä laissa tarkoitetuista tuotteista ja kevyestä tai raskaasta polttoöljystä maksamat tai niiden hankintahintaan sisältyneet valmisteverot (*maksettujen valmisteverojen määrä*) ovat enemmän kuin 3,7 prosenttia yrityksen jalostusarvosta, yrityksellä on oikeus ylimenevältä osalta hakea takaisin 85 prosenttia tuotteista maksettujen tai niiden hankintahintaan sisältyneiden valmisteverojen määrästä (*veronpalautus*). Näin lasketusta veronpalautuksesta maksetaan kuitenkin vain 50 000 euroa ylittävä osuus. Veronpalautus saa olla enintään tässä laissa tarkoitetuista tuotteista maksettujen tai sanottujen tuotteiden hankintahintaan sisältyneiden valmisteverojen määrä. Laskettaessa maksettujen valmisteverojen määrää yritys voi ottaa huomioon hankkimaansa kaukolämpöön ja prosessihöyryyn sisältyneiden edellä tässä momentissa tarkoitettujen tuotteiden valmisteverot, mikäli se voi esittää siitä luotettavan selvityksen. Ostolämpöön sisältyvät verot määrätään lämpöä tuottaneen laitoksen verokauden aikana lämmöntuotantoon sisältyneiden valmisteverojen keskiarvosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa siitä vähennetään edellä 8 §:ssä tarkoitettu tuki, johon yritys on tilikauden aikana ollut oikeutettu sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 10 a §:ssä tarkoitettut veronpalautukset. Jos yritys on luovuttanut tilikauden aikana tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita

ta, yrityksen niistä suorittamia tai niihin sisältyviä veroja ei oteta huomioon maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa.

Veronpalautusta koskeva hakemus on tehtävä yrityksen kotipaikan tullipiirille kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavista selvityksistä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisuista, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, peritään maksettu veronpalautus takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus kotipaikan tullipiirille tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

Tukeen sovelletaan eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettua lakia.

9 §

Edellä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijan on tehtävä kaupparekisterin mukaisen kotipaikan tullipiirille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Niin ikään 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua sähköntuottajan on tehtävä vastaavainen ilmoitus laitoksen sijaintipaikan tullipiirille. Ilmoitus on tehtävä erikseen jokaisesta laitoksesta.

10 §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero verotaulukon mukaisesti polttoainemäärästä, joka saadaan kertomalla kulutukseen luovutettu lämpö kertoimella 0,9.

Edellä 1 momentissa mainitut lämmön tuotannon polttoaineet määritellään kulutukseen luovutetun lämmön perusteella käyttäen tehollisia

lämpöarvoja. Kulutukseen luovutetulla lämmöllä tarkoitetaan voimalaitokselta kaukolämpö- ja prosessihöyryverkkoon sekä vastaavaan hyötykäyttöön luovutettua lämpö määrää.

Kutakin polttoainetta katsotaan käytetyn samassa suhteessa sekä lämmön että sähkön tuotantoon.

12 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on:

3) kivihiili, joka käytetään sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä.

15 §

Se, joka käyttää laitoksessa polttoturvetta lämmön tuottamiseen enemmän kuin 25 000 megawattituntia kalenterivuodessa, on velvollinen suorittamaan tämän määrän ylittävästä polttoturpeen käytöstä valmisteveroa verotaulukon mukaisesti.

16 §

Vero määrätään polttoturpeesta ja mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännöksiin mukaan, jona polttoturpe tai mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitettua käyttäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta laitoksesta sen sijaintipaikkakunnan tullipiirille. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitettua käyttäjän on tehtävä käyttöpaikan tullipiirille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoitus on tehtävä erikseen jokaisesta laitoksesta.

21 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on maakaasu, joka käytetään:

3) sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Lain 8 ja 8 a §:ssä tarkoitettuja tukia voidaan maksaa sen jälkeen, kun Euroopan yhteisöjen komissio on myöntänyt siihen luvan.

Lain 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettussa energaintensiivisen yrityksen palautuslaskelmassa maksettujen valmisteverojen määrään voidaan ottaa huomioon vain lain voimaantulon jälkeen hankittuun kaukolämpöön tai prosessihöyryyn sisältyneet valmisteverot.

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	—	0,73	0,013
— veroluokka II	2	—	0,44	0,013
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	3	—	43,52	1,18
Polttoturve euroa/MWh	4	—	1,59	—
Maakaasu, kaasumainen snt/nm ³	5	—	1,82	0,084
Mäntyöljy snt/kg	6	5,68	—	—

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/1994) 2 §:n 1 momentin 13 kohta, 9 §:n 5 kohta, 10 b § ja lain liitteenä oleva verotaulukko, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 757/2001, 9 §:n 5 kohta laissa 1259/1996, 10 b § laeissa 921/1997 ja 509/1998 sekä verotaulukko laissa 918/2001, ja lisätään 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 921/1997 ja 757/2001 sekä laissa 1159/1998, uusi 14 kohta seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

13) *ammattimaisella kalastuksella* toimintaa, jossa sen harjoittaja saa kalastuksesta ja pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä siten, että hänen mainitusta toiminnasta saamansa myyntitulot (*kalastuksen kokonaistulo*), ovat vähintään 30 prosenttia kalastajan saamien kaikkien elinkeinotoiminnan kokonaistulojen, palkkatulojen ja muiden hänen säännöllisesti saamiensa kokonaistulojen yhteismäärästä; yhtiön tai osuuskunnan osakkaana kalastusta harjoittavan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös yhtiön tai osuuskunnan kalastuksen kokonaistuloista hänelle kuuluva osuus; toisen palveluksessa olevan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös hänen kalastuksesta saamansa palkkatulot; kalastuksen harjoittajan tulee olla merkitty ammattikalastajarekisteriin ja ammattimaiseen kalastukseen käytettävän kalastusaluksen tulee olla merkitty kalastusalusrekisteriin, siten kuin Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tai sen nojalla säädetään tai määrätään;

14) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen.

9 §

Valmisteverottomia ovat, sen lisäksi mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

5) sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä käytettävät polttoaineet, lukuun ottamatta polttoaineita, jotka käytetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 5 §:n 2 momentissa mainittuun tarkoitukseen.

10 b §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero verotaulukon mukaisesti polttoainemäärästä, joka saadaan kertomalla kulutukseen luovutettu lämpö kertoimella 0,9.

Edellä 1 momentissa mainitut lämmön tuotannon polttoaineet määritellään kulutukseen luovutetun lämmön perusteella käyttäen tehollisia lämpöarvoja. Kulutukseen luovutetulla lämmöllä tarkoitetaan voimalaitokselta kaukolämpö- ja prosessihöyryverkkoon sekä vastaavaan hyötykäyttöön luovutettua lämpömäärää.

Kutakin polttoainetta katsotaan käytetyn samassa suhteessa sekä lämmön että sähkön tuotantoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

*Liite***VEROTAULUKKO**

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovar- muus- maksu
Lyijytön moottoribensiini snt/l				
— peruslaatu	1	54,74	4,23	0,68
— reformuloitu	2	53,85	4,23	0,68
Lyijyllinen moottoribensiini snt/l				
— peruslaatu	3	62,71	4,23	0,68
— reformuloitu	4	61,82	4,23	0,68
Moottoribensiinin sekoitus snt/l				
— peruslaatu	5	58,72	4,23	0,68
— reformuloitu	6	57,84	4,23	0,68
Dieselöljy snt/l				
— peruslaatu	7	29,48	4,76	0,35
— rikitön laatu	8	26,83	4,76	0,35
Kevyt polttoöljy snt/l	9	1,93	4,78	0,35
Raskas polttoöljy snt/kg	10	—	5,68	0,28

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2002
